

BEFLITA SIG, v. r. 1. (åtföljes nästan alltid af prep. om) Göra sig flit, använda flit på, bemöda sig. Brukas endast i fråga om personer. *B. sig om studier, om dygd, om åkerbruket, om sina pligtens uppfyllande. B. sig om att vinna en persons vänskap, tillgifvenhet, om att behaga någon.* — *Syn. Se Bemöda sig.*

BEFLITANDE, n. 4. Flitigt och ihärdigt bemödande om att erhålla, vinna, tillvägbringa, uträtta något. *Genom ifrigt b. lyckas man ofta i sina företag. Ett ifrigt b. om dygd och goda seder väcker alla människors aktning.* Brukas dock helst i negativa sats, t. ex.: *Med allt b. ell. allt b. oakadt, har jag ej ännu hunnit med mitt arbete. Oakadt allt b. har jag ej varit i stånd att få saken utredd.* — Ordet tillhör mera den vårdade stilen. — *Syn. Se Bemödande.*

BEFLÄCKA, v. a. 1. 1) Sätta fläck på, fläcka. Brukas i egentlig bem. mindre ofta. Man säger hellre: Fläcka, fläcka ned, fläcka full. — 2) (fig.) a) Vanhedra, vanära. *B. sin ära, sitt namn, sitt rykte, sitt lif, sin regering genom dåliga handlingar. Han har b-t sitt minne med blod. B. sig med blod, med laster, brott, utsväfningar, med mord, grymheter, förfalskningsbrott, o. s. v.* — *Syn. Se Vanära.* — b) Förklena, svärta. *B. ens rykte genom förtal.*

BEFLÄCKANDE, n. 4. Handlingen, då man befläcker.

BEFLÄCKELSE, f. 5. Hvad som befläcker. Brukas helst figurligen, i moralisk mening, om någonting vanhedrande. *Denna handling var en b. på hans hjellerykte. Fly allt slags b. och orättfärdighet.*

BEFOGA, v. a. 1. Gifva fog till, berättiga. *Hvad b-r er, min herre, att föra ett sådant språk?* — Ordet brukas mest i particip, såsom adjektiv; se följ.

BEFOGAD, a. p. 2. 1) (om person) a) Som har laglig rätt, berättigad. *Vara b. att tilltråda ett arf, att döma i en sak.* — *Syn. Se Berättigad.* — b) Som har fog, giltigt skäl, grundad anledning till något. *B. att tro, att säga, att göra något. Om du är stursk, så finner jag mig b. att köra ut dig.* — 2) (om sak) Grundad på fog; rättvis, billig. *Ett b-t åtal. En b. anmärkning.* — *Syn. Se Rättvis.*

BEFOGENHET, f. 5. 1) (om person) Rättighet. *Han har ingen b. att döma i den saken.* — 2) (om sak) Rättvisa, billighet. *B-en af dessa anspråk är obestriddig. B-en af ett påstående, en anklagelse, en klagan.*

BEFOLKA, v. a. 1. Förse med inbyggare, invånare. *B. ett land, en ort, en trakt. Dessa åtgärder bidro mycket att b. den förut öde nejden.* — Brukas mindre väl om städer och alldeles icke om byar, gårdar, o. s. v.

BEFOLKAD, a. p. 2. Försedd med inbyggare, invånare. Brukas vanligtvis i förening med adverbena väl, föga, t. ex.: *Frankrike är ett väl b-t land, Lappland deremot ett föga b-t.*

BEFOLKANDE, n. 4. Handlingen, då man befolkas.

BEFOLKNING, f. 2. 1) *Se Befolkande.* — 2) Hela antalet af de människor, som bebo ett land, en ort. *Lappland har en högst ringa b. En gles, talrik, ansentig, stor b. Detta land har en b. af 2 millioner människor.* — Brukas mindre väl om städer. — *Syn. Se Folkmängd.*

BEFORDERLIG, a. 2. Som befordrar: 1) (om person) Biträdande. *Han har varit mig mycket*

b. i verkställandet af denna sak. — *Syn. Se Behjelpelig.* — 2) Gynnande. *Denna väderlek är ganska b. för rågens mognande.* — *Syn. Se Gynnsam.*

BEFORDRA, v. a. 1. 1) Laga, att något föres ifrån en ort till en annan. *B. ett bud, varor, penningar, personer. B. ett bref på posten, med posten, genom bud, med ett fartyg, en diligens. Var god och b. det här paketet med första lägenhet till Upsala.* — *Syn. Se Fortskaffa.* — 2) (fig.) a) (med person till subjekt) Verka till ett visst ändamål, arbeta på framgången, uppehållandet af något. *B. ett ändamål, ett företag. B. ens bästa, ens undergång. Söka att b. Guds ära, den allmänna upplysningen, människoslätets väl.* — *Syn. Främja, Befrämja, Bidraga till, Gynna, Verka för, Arbeta för, på.* — b) (med sak till subjekt) Verka bibehållandet, en ostörd fortgång af, tilltagande af. *Ett medel, som b-r helsan, matsmältningen, hårväxten. Detta skall b. enighetens bibehållande. Denna omständighet b-d ännu mer ryktets utspridning.* — 3) (fig.) Gifva högre eller förmånligare embete, tjänst, befattning. *B. någon ifrån löjtnant till kapiten. Han blef efterhand b-d till de högsta värdigheter.* — *Syn. Upphöja.* — 4) (i rättegångs- och embetsmannastil) *B. till straff, till näpst, till döden, verka derhän, att någon blifver dömd till straff, till döden.*

BEFORDRAN, f. 2. sing. indef. 1) *Se Befordrande.* — 2) Erhållande af högre eller förmånligare embete, tjänst, befattning. *Arbeta på sin b. Hafva rätt till b. Vinna, få, nå, erhålla b. Hans b. har väckt mycket uppseende.* — *Syn. Upphöjelse, Utnämmande.*

BEFORDRANDE, n. 4. Handlingen, då man befordrar. *Jfr. Befordra. a) Ett pakets, varors b. med förbönder, med diligensen.* — b) *Ett ändamål, ett företags b. B. af ens välfärd. Söka Guds äras b. Detta medel bidraget till helsans b. Till b. af en önskvärd enighet och samska.* — c) *Löjtnant Hederkronas b. till kapiten.* — d) *Brottslingars b. till straff.*

BEFORDRARE, m. 5. En, som befordrar (i bem. 2, a) o. 3).

BEFORDRING, f. 2. *Se Befordran.* Brukas som plural till detta ord, men i singular mindre ofta. *B-arne inom arméen. Inom få dagar hafva flera b-ar ägt rum.*

BEFORDRINGSGRUND, m. 5. (admin.) Grund-sats, som följes vid befordringar.

BEFORDRINGSMEDEL, n. 5. Medel, hvarigenom person eller sak befordras (bem. 1, 2 o. 3). a) *Vagnar och farkoster äro tjenliga b. för varor.* — b) *Bästa b-medlet för denna sak är att . . . Ett godt b. för hårväxten.* — c) *Mångens enda b. är smicker och liseri.*

BEFORDRINGSMÅL, n. 5. Mål, som rörer embets- eller tjenstemans befordran. Brukas i den administrativa stilen.

BEFORDRINGSRÄTT, m. 5. Rättighet till befordran, på grund af meriter eller tjensteålder.

BEFORDRINGSTUR, m. 5. 1) Embets- eller tjenstemans rätt till befordran på grund af tur. — 2) Tur, lycka i befordringsväg.

BEFRAKTA, v. a. 1. Hyra (fartyg) till varors försändning. *B. ett fartyg för spannmåls-last till England.* — *Befraktande*, n. 4. o. *Befraktning*, f. 2. [Befragta.]

BEFRAKTARE, m. 5. En, som befraktar ett fartyg.

BEFRAKTNINGSBREF, n. 5. *Se Fraktsedel.*